ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (έκτο τμήμα)
της 23ης Οκτωβρίου 2003 *

Στην υπόθεση C-115/02,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση του Cour de cassation (Γαλλία) προς το Δικαστήριο, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 234 ΕΚ, με την οποία ζητείται, στο πλαίσιο της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου μεταξύ

Administration des douanes et droits indirects

και

Rioglass SA,

Transremar SL,

η έκδοση προδικαστικής αποφάσεως ως προς την ερμηνεία του άρθρου 28 ΕΚ,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (έκτο τμήμα),

συγκείμενο από τους J.-P. Puissochet, πρόεδρο τμήματος, C. Gulmann, B. Σκουρή (εισηγητή), F. Macken και J. N. Cunha Rodrigues, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: J. Mischo
γραμματέας: M.-F. Contet, κύρια υπάλληλος διοικήσεως,

λαμβάνοντας υπόψη τις γραπτές παρατηρήσεις που κατέθεσαν:

— οι Rioglass SA και Transremar SL, εκπροσωπούμενες από τον J.-P. Bellecave, avocat,

— η Γαλλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους A. Colomb και G. de Bergues,

— η Πορτογαλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους L. I. Fernandes, A. S. Neves και J. S. de Andrade,

— η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τον R. Tricot, επικουρούμενο από τον E. Cabau, avocat,

έχοντας υπόψη την έκθεση του εισηγητή δικαστή,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 20ής Μαρτίου 2003,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με απόφασή του της 26ης Μαρτίου 2002, η οποία περιήλθε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 2 Απριλίου 2003, το Cour de cassation (Γαλλία) υπέβαλε, δυνάμει του άρθρου 234 ΕΚ, προδικαστικό ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία των άρθρων 28 ΕΚ και 30 ΕΚ.

2 Το ερώτημα αυτό ανέκυψε στο πλαίσιο διαφοράς μεταξύ της administration des douanes et droits indirects (στο εξής: administration des douanes) και των εταιριών ισπανικού δικαίου Rioglass SA (στο εξής: Rioglass) και Transremar SL (στο εξής: Transremar) σχετικά με τη δέσμευση στη Γαλλία, λόγω υπονοιών για απομίμηση σήματος, ανταλλακτικών για αυτοκίνητα παραχθέντων στην Ισπανία και μεταφερόμενων προς την Πολωνία.

Το εθνικό νομικό πλαίσιο

3 Το άρθρο L. 716-8 του code de la propriété intellectuelle (κώδικα πνευματικής ιδιοκτησίας), που θεσπίστηκε με το άρθρο 11 του νόμου 94-102, της 5ης Φεβρουαρίου 1994 (JORF της 8ης Φεβρουαρίου 1994, σ. 2151), ορίζει τα εξής:

«Η διοίκηση των τελωνείων δύναται, κατόπιν έγγραφης αιτήσεως του ιδιοκτήτη καταχωρισμένου σήματος ή του δικαιούχου αποκλειστικού δικαιώματος εξαγωγής, να δεσμεύσει στο πλαίσιο των ελέγχων της τα εμπορεύματα που αυτός ισχυρίζεται ότι φέρουν απομίμηση του καταχωρισμένου από αυτόν σήματος ή αυτού επί του οποίου ο δικαιούχος έχει δικαίωμα αποκλειστικής χρήσεως.

Ο procureur de la République, ο αιτών, καθώς και ο δηλώνων ή ο κάτοχος των εμπορευμάτων ενημερώνονται αμελλητί από τις τελωνειακές αρχές για τη δέσμευση στην οποία αυτές προέβησαν.

Το μέτρο της δεσμεύσεως αίρεται αυτοδικαίως εντός προθεσμίας δέκα εργασίμων ημερών από της γνωστοποιήσεως της δεσμεύσεως των εμπορευμάτων, εκτός εάν ο αιτών επικαλεστεί ενώπιον των τελωνειακών αρχών:

— είτε συντηρητικά μέτρα, μετά από απόφαση του προέδρου του tribunal de grande instance·

— είτε ότι έχει κινήσει πολιτική ή ποινική δίκη και έχει συστήσει τις απαιτούμενες εγγυήσεις για να καλύψει την ενδεχόμενη ευθύνη του σε περίπτωση που η απομίμηση δεν αποδειχθεί τελικώς.[...]»

Η διαφορά της κύριας δίκης και το προδικαστικό ερώτημα

4 Η εταιρία Rioglass κατασκευάζει και διαθέτει στο εμπόριο υαλοπίνακες και ανεμοθώρακες αυτοκινήτων προοριζόμενους για όλες τις μάρκες αυτοκινήτων. Από τον φάκελο προκύπτει ότι έχει οριστεί προμηθεύτρια των κατασκευαστών αυτοκινήτων

Peugeot, Citroën και Renault, από την εταιρία Sogédac ως μεσάζουσα και κεντρική πρακτορεύουσα εταιρία των προμηθειών των εν λόγω κατασκευαστών.

5 Τον Νοέμβριο του 1997 η Rioglass πώλησε στην εταιρία Jann, με έδρα στην Πολωνία, σειρά υαλοπινάκων και ανεμοθωράκων, νομίμως παραχθέντων στην Ισπανία, προοριζόμενων για αυτοκίνητα διαφόρων μαρκών. Η μεταφορά των εμπορευμάτων αυτών ανατέθηκε στην εταιρία Transremar. Τα προϊόντα εξάγονταν από την Ισπανία προς την Πολωνία δυνάμει ενός κοινοτικού τίτλου διαμετακομίσεως ΕΧ Τ2, υπογεγραμμένου στις 24 Νοεμβρίου 1997, απολαύοντας έτσι του καθεστώτος αναστολής που επιτρέπει την κυκλοφορία τους μεταξύ του τελωνειακού εδάφους της Κοινότητας και της Πολωνίας με απαλλαγή από εισαγωγικούς δασμούς, από φόρους ή από μέτρα εμπορικής πολιτικής. Σε ορισμένους υαλοπίνακες και ανεμοθώρακες, που έπρεπε να χρησιμοποιηθούν για τα μοντέλα Peugeot, Citroën ή Renault, δίπλα στο σήμα του κατασκευαστή, αναγραφόταν ο λογότυπος ή το σήμα των Γάλλων κατασκευαστών.

6 Την ίδια ημέρα, οι γαλλικές τελωνειακές υπηρεσίες πραγματοποίησαν κοντά στο Bordeaux έλεγχο στο φορτηγό της Transremar. Οι τελωνειακοί υπάλληλοι συνέταξαν στις 25 Νοεμβρίου 1997 έκθεση δεσμεύσεως και στη συνέχεια, στις 27 Νοεμβρίου 1997, έκθεση κατασχέσεως των εμπορευμάτων, λόγω υπονοιών για απομίμηση σήματος.

7 Η Rioglass και η Transremar υπέβαλαν αίτηση ασφαλιστικών μέτρων ζητώντας την άρση της δεσμεύσεως και της κατασχέσεως. Με δύο διατάξεις του της 8ης Δεκεμβρίου 1997 και της 8ης Ιανουαρίου 1998, το δικάζον κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων δικαστήριο απέρριψε τις αιτήσεις των αιτουσών, οι οποίες άσκησαν έφεση. Η έφεσή τους έγινε δεκτή από το cour d'appel του Bordeaux, το οποίο έκρινε, με την απόφασή του της 22ας Νοεμβρίου 1999, ότι τόσο η δέσμευση του φορτηγού όσο και αυτή των ανεμοθωράκων και υαλοπινάκων αποτελούσαν παράνομες πράξεις της διοικήσεως και διέταξε την administration des douanes να επιστρέψει τα εμπορεύματα, έγγραφα και εγγυήσεις.

8 Η administration des douanes προσέφυγε κατά της αποφάσεως αυτής ενώπιον του Cour de cassation.

9 Στο πλαίσιο αυτό, το Cour de cassation αναφέρθηκε στην απόφαση της 26ης Σεπτεμβρίου 2000, C-23/99, Επιτροπή κατά Γαλλίας (Συλλογή 2000, σ. I-7653), με την οποία το Δικαστήριο έκρινε ότι η Γαλλική Δημοκρατία, εφαρμόζοντας, βάσει του κώδικα πνευματικής ιδιοκτησίας, διαδικασίες δεσμεύσεως από τις τελωνειακές αρχές επί εμπορευμάτων που έχουν νομίμως κατασκευαστεί σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και προορίζονται, μετά τη διαμετακόμισή τους μέσω του γαλλικού εδάφους, για την αγορά άλλου κράτους μέλους, όπου μπορούν να διατεθούν νομίμως στο εμπόριο, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 28 ΕΚ.

10 Το Cour de cassation, πάντως, εκτιμώντας ότι για την επίλυση της διαφοράς είναι αναγκαία η ερμηνεία του κοινοτικού δικαίου, προκειμένου να διαπιστωθεί εάν η λύση που έδωσε η απόφαση αυτή είχε εφαρμογή και στην επίδικη υπόθεση, αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

«Έχει το άρθρο 30 της Συνθήκης, νυν άρθρο 28 ΕΚ, την έννοια ότι απαγορεύει την εφαρμογή, βάσει του κώδικα πνευματικής ιδιοκτησίας, διαδικασιών δεσμεύσεως, από τις τελωνειακές αρχές, εμπορευμάτων που έχουν νομίμως καταστευαστεί σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και προορίζονται, μετά τη διαμετακόμισή τους μέσω του γαλλικού εδάφους, για την αγορά τρίτων χωρών, εν προκειμένω της Πολωνίας;»

Επί του προδικαστικού ερωτήματος

Παρατηρήσεις που υποβλήθηκαν στο Δικαστήριο

11 Κατά τις Rioglass και Transremar, η συλλογιστική του Δικαστηρίου στην προπαρατεθείσα απόφαση Επιτροπή κατά Γαλλίας είναι καθ' όλα εφαρμόσιμη στην επίδικη υπόθεση. Φρονούν ότι η επίδικη στην κύρια δίκη μεταφορά πρέπει να χαρακτηριστεί ως πράξη εσωτερικής διαμετακομίσεως. Κανένα μέτρο δεσμεύσεως ή κατασχέσεως, βασιζόμενο στον κώδικα πνευματικής ιδιοκτησίας, στον τελωνειακό κώδικα ή στον κανονισμό (ΕΚ) 3295/94 του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 1994, περί μέτρων απαγόρευσης της ελεύθερης κυκλοφορίας της εξαγωγής, της επανεξαγωγής και της υπαγωγής υπό καθεστώς αναστολής των εμπορευμάτων παραποίησης/απομίμησης και των αναπαραχθέντων χωρίς άδεια (πειρατικών) (ΕΕ L 341, σ. 8), για εμπόρευμα που δεν προορίζεται να διατεθεί στην αγορά της Γαλλίας, αλλά που απλώς μεταφέρεται μέσω του εδάφους της χώρας αυτής με σκοπό να διατεθεί στο εμπόριο τρίτης προς την Κοινότητας χώρας, δεν μπορεί να δικαιολογηθεί από λόγους προστασίας της βιομηχανικής και εμπορικής ιδιοκτησίας. Εξάλλου, καμία διάταξη δεν επιτρέπει σε κράτος μέλος να περιορίζει την ελεύθερη κυκλοφορία των κοινοτικών εμπορευμάτων στο έδαφός του για τον μοναδικό λόγο ότι τα εμπορεύματα αυτά προορίζονται για τρίτη χώρα.

12 Η Γαλλική Κυβέρνηση φρονεί ότι το άρθρο 28 ΕΚ αφορά μόνο τα εθνικά μέτρα που μπορούν να παρεμποδίσουν το ενδοκοινοτικό εμπόριο, ενώ τα συγκεκριμένα εμπορεύματα προορίζονται για διάθεση στην αγορά τρίτης χώρας. Η προπαρατεθείσα απόφαση Επιτροπή κατά Γαλλίας δεν ασκεί, επομένως, επιρροή στην επίδικη υπόθεση. Σύμφωνα με την κυβέρνηση αυτή, για την επίλυση της διαφοράς της κύριας δίκης πρέπει να εφαρμοστεί η Ευρωπαϊκή συμφωνία συνδέσεως μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των κρατών μελών τους, αφενός, και της Δημοκρατίας της Πολωνίας, αφετέρου (ΕΕ 1993, L 348, σ. 2, στο εξής: συμφωνία).

13 Από τη νομολογία (αποφάσεις της 26ης Οκτωβρίου 1982, 104/81, Kupferberg, Συλλογή 1982, σ. 3641, σκέψεις 29 έως 31, της 1ης Ιουλίου 1993, C-312/91, Metalsa, Συλλογή 1993, σ. I-3751, σκέψεις 11 και 12, και της 27ης Σεπτεμβρίου 2001, C-63/99, Gloszczuk, Συλλογή 2001, σ. I-6369, σκέψη 48) προκύπτει συναφώς ότι η απλή ομοιότητα στη διατύπωση μεταξύ μιας διατάξεως ιδρυτικής συνθήκης των Κοινοτήτων και μιας διεθνούς συμφωνίας των Κοινοτήτων με τρίτη χώρα δεν αρκεί για να προσδώσει στη συμφωνία αυτή την ίδια έννοια με αυτήν της Συνθήκης.

14 Έτσι, αναφερόμενη στην απόφαση της 9ης Φεβρουαρίου 1982, 270/80, Polydor και RSO (Συλλογή 1982, σ. 329), και υπογραμμίζοντας ότι ο σκοπός της συμφωνίας είναι διαφορετικός από αυτόν των άρθρων 28 ΕΚ έως 30 ΕΚ, η Γαλλική Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι το άρθρο 10, παράγραφος 4, της συμφωνίας πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι δεν απαγορεύεται η εφαρμογή από τις τελωνειακές αρχές κράτους μέλους διαδικασιών δεσμεύσεως εμπορευμάτων προερχόμενων από άλλο κράτος μέλος, τα οποία, αφού διαμετακομιστούν μέσω του εδάφους του πρώτου κράτους μέλους, προορίζονται να διατεθούν στην πολωνική αγορά.

15 Η Πορτογαλική Κυβέρνηση ισχυρίζεται ότι το άρθρο 28 ΕΚ απαγορεύει την εφαρμογή διαδικασιών δεσμεύσεως, όπως αυτή της επίδικης υποθέσεως, από κράτος μέλος μέσω του οποίου διαμετακομίζονται εμπορεύματα νομίμως κατασκευασθέντα σε άλλο κράτος μέλος και προοριζόμενα για διάθεση στην αγορά τρίτης χώρας, διότι οι ως άνω διαδικασίες μπορούν να προκαλέσουν καθυστέρηση δέκα ημερών στην κυκλοφορία των εμπορευμάτων και, κατά συνέπεια, είναι δυσανάλογες σε σχέση με τον σκοπό που επιδιώκουν.

16 Τέλος, η Επιτροπή φρονεί ότι τα άρθρα 28 ΕΚ έως 30 ΕΚ είναι οι μόνες διατάξεις που μπορούν να δώσουν απάντηση στο προδικαστικό ερώτημα. Ισχυρίζεται ότι ούτε τα κοινοτικά κείμενα για την εναρμόνιση και ενοποίηση των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, ούτε ο κανονισμός 3295/94 έχουν εφαρμογή στην υπό κρίση υπόθεση. Πράγματι, σύμφωνα με πάγια νομολογία, το άρθρο 28 ΕΚ εφαρμόζεται σε όλα τα εμπορεύματα που προέρχονται από ή που προορίζονται για κράτος μέλος. Ως

εκ τούτου, η συλλογιστική του Δικαστηρίου στην προπαρατεθείσα απόφαση Επιτροπή κατά Γαλλίας είναι εφαρμοστέα στην επίδικη περίπτωση. Συναφώς, δεν ασκεί επιρροή στην υπόθεση το γεγονός ότι τα επίδικα προϊόντα προορίζονται για εξαγωγή προς τρίτη χώρα, αφ' ης στιγμής προέρχονται από κράτος μέλος και, ιδίως, όταν έχουν παραχθεί νομίμως στο κράτος μέλος αυτό.

Απάντηση του Δικαστηρίου

17 Πρέπει να σημειωθεί, κατ' αρχάς, ότι το γεγονός ότι τα επίδικα στην κύρια δίκη εμπορεύματα προορίζονταν για εξαγωγή προς τρίτη χώρα δεν οδηγεί αναγκαστικά στο συμπέρασμα ότι, σε πλαίσιο όπως αυτό της υπό κρίση υποθέσεως, τα ως άνω εμπορεύματα δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των διατάξεων της Συνθήκης ΕΚ των σχετικών με την ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων μεταξύ κρατών μελών.

18 Πράγματι, δεδομένου ότι, όπως προκύπτει από τον φάκελο της υποθέσεως, στην υπό κρίση υπόθεση πρόκειται για προϊόντα νομίμως κατασκευασθέντα σε κράτος μέλος διαμετακομιζόμενα μέσω άλλου κράτους μέλους, έχει σημασία να υπομνησθεί ότι, σύμφωνα με πάγια νομολογία, η τελωνειακή ένωση που τέθηκε σε εφαρμογή με τη Συνθήκη ΕΚ συνεπάγεται αναγκαστικά τη διασφάλιση της ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων μεταξύ των κρατών μελών. Η ελευθερία αυτή δεν θα μπορούσε να ολοκληρωθεί αν τα κράτη μέλη διέθεταν τη δυνατότητα να εμποδίζουν ή να δυσχεραίνουν με οποιονδήποτε τρόπο την κυκλοφορία των διαμετακομιζόμενων εμπορευμάτων. Πρέπει, επομένως, να αναγνωριστεί, ως συνέπεια της τελωνειακής ενώσεως και προς το αμοιβαίο συμφέρον των κρατών μελών, η ύπαρξη μιας γενικής αρχής της ελευθερίας της διαμετακομίσεως των εμπορευμάτων στο εσωτερικό της Κοινότητας. Η αρχή αυτή επιβεβαιώνεται εξάλλου από την αναφορά της διαμετακομίσεως στο άρθρο 30 ΕΚ (βλ., υπ' αυτή την έννοια, τις αποφάσεις της 16ης Μαρτίου 1983, 266/81, SIOT, Συλλογή 1983, σ. 731, σκέψη 16, και της 4ης Οκτωβρίου 1991, C-367/89, Richardt και «Les Accessoires scientifiques», Συλλογή 1991, σ. I-4621, σκέψη 14).

19 Επιπλέον, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι οι διατάξεις των άρθρων 28 ΕΚ έως 30 ΕΚ ήταν εφαρμοστέες σε εμπορεύματα τρίτου κράτους (βλ., υπ' αυτή την έννοια, την απόφαση της 11ης Μαΐου 1999, C-350/97, Monsees, Συλλογή 1999, σ. I-2921 και την προπαρατεθείσα απόφαση Richardt και «Les Accessoires scientifiques»).

20 Από τα παραπάνω προκύπτει ότι τα διαμετακομιζόμενα εμπορεύματα, ακόμη και αν προορίζονται για τρίτη χώρα, εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των άρθρων 28 ΕΚ έως 30 ΕΚ και, ως εκ τούτου, στο προδικαστικό ερώτημα πρέπει να δοθεί απάντηση υπό το πρίσμα των διατάξεων αυτών.

21 Κατ' αρχάς, επισημαίνεται συναφώς ότι ένα μέτρο τελωνειακής δεσμεύσεως, όπως το επίδικο στην κύρια δίκη, το οποίο επιβραδύνει την κυκλοφορία των εμπορευμάτων και μπορεί να καταλήξει στην πλήρη ακινητοποίησή τους αν το αρμόδιο δικαιοδοτικό όργανο αποφασίσει την κατάσχεσή τους, έχει ως αποτέλεσμα να περιορίζει την ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων και συνιστά, συνεπώς, εμπόδιο στην ελευθερία αυτή (βλ., σχετικά με την ίδια γαλλική νομοθεσία, την προπαρατεθείσα απόφαση Επιτροπή κατά Γαλλίας, σκέψεις 22 και 23).

22 Ως εκ τούτου, λαμβανομένου υπόψη του ότι η επίδικη στην κύρια δίκη τελωνειακή δέσμευση πραγματοποιήθηκε βάσει του κώδικα πνευματικής ιδιοκτησίας, πρέπει να διερευνηθεί αν το εμπόδιο στην ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων που δημιουργείται από την εν λόγω τελωνειακή δέσμευση μπορεί να δικαιολογηθεί από την ανάγκη να διασφαλιστεί η μνημονευόμενη στο άρθρο 30 ΕΚ προστασία της βιομηχανικής και εμπορικής ιδιοκτησίας.

23 Για να δοθεί απάντηση στο ερώτημα αυτό πρέπει να ληφθεί υπόψη ο σκοπός της εξαιρέσεως αυτής, ήτοι ο συμβιβασμός μεταξύ των απαιτήσεων της ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων και του δικαιώματος βιομηχανικής και εμπορικής ιδιοκτησίας, με την αποφυγή της διατηρήσεως ή της επιβολής τεχνητών περιχαρακώσεων εντός της κοινής αγοράς. Το άρθρο 30 ΕΚ δέχεται παρεκκλίσεις από τη

θεμελιώδη αρχή της ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων εντός της κοινής αγοράς μόνο στο μέτρο που οι παρεκκλίσεις αυτές δικαιολογούνται από τη διαφύλαξη των δικαιωμάτων που αποτελούν το ειδικό αντικείμενο της ιδιοκτησίας αυτής (βλ., ιδίως, αποφάσεις της 17ης Οκτωβρίου 1990, C-10/89, Hag GF, Συλλογή 1990, σ. I-3711, σκέψη 12, της 22ας Σεπτεμβρίου 1998, C-61/97, FDV, Συλλογή 1998, σ. I-5171, σκέψη 13, και προπαρατεθείσα απόφαση Επιτροπή κατά Γαλλίας, σκέψη 37).

24 Στη συγκεκριμένη περίπτωση, από την παραπεμπτική απόφαση προκύπτει ότι τα επίδικα εμπορεύματα δεσμεύτηκαν λόγω υπονοιών για απομίμηση σήματος.

25 Όσον αφορά τα σήματα, από πάγια νομολογία προκύπτει ότι το ειδικό αντικείμενο του δικαιώματος επί του σήματος συνίσταται κυρίως στην παροχή στον δικαιούχο του αποκλειστικού δικαιώματος χρήσεως του σήματος για την πρώτη θέση σε κυκλοφορία του προϊόντος και, επομένως, στην προστασία του έναντι των ανταγωνιστών που θα ήθελαν να εκμεταλλευθούν τη θέση και τη φήμη του σήματος, πωλώντας προϊόντα επί των οποίων έχει τεθεί παρανόμως το εν λόγω σήμα (βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 31ης Οκτωβρίου 1974, 16/74, Winthorp, Συλλογή τόμος 1974, σ. 479, σκέψη 7, της 23ης Μαΐου 1978, 102/77, Hoffmann-La Roche, Συλλογή τόμος 1978, σ. 351, σκέψη 7, και της 11ης Νοεμβρίου 1997, C-349/95, Loendersloot, Συλλογή 1997, σ. I-6227, σκέψη 22).

26 Η εφαρμογή της προστασίας αυτής συνδέεται κατ' αυτόν τον τρόπο με τη διάθεση στο εμπόριο των προϊόντων.

27 Μια διαμετακόμιση, όμως, όπως η επίδικη στην κύρια δίκη, η οποία συνίσταται στη μεταφορά εμπορευμάτων νομίμως κατασκευασθέντων εντός κράτους μέλους μέσω του εδάφους ενός ή περισσότερων κρατών μελών, δεν προϋποθέτει καμιά διάθεση στο εμπόριο των εν λόγω εμπορευμάτων και δεν μπορεί, επομένως, να θίξει το ειδικό αντικείμενο του δικαιώματος επί του σήματος.

28 Εξάλλου, όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 45 των προτάσεών του, η διαπίστωση αυτή ισχύει ασχέτως του τελικού προορισμού του διαμετακομιζομένου εμπορεύματος. Το γεγονός ότι τα εμπορεύματα θα διατεθούν αργότερα στο εμπόριο τρίτης χώρας, και όχι κράτους μέλους, δεν μπορεί να αλλοιώσει τον χαρακτήρα της δραστηριότητας της διαμετακομίσεως, η οποία, εκ της φύσεώς της, δεν αποτελεί διάθεση στην αγορά.

29 Επομένως, ένα μέτρο τελωνειακής δεσμεύσεως, όπως το επίδικο στην κύρια δίκη, δεν μπορεί να δικαιολογηθεί από λόγους προστασίας της βιομηχανικής και εμπορικής ιδιοκτησίας κατά την έννοια του άρθρου 30 ΕΚ.

30 Υπ' αυτές τις συνθήκες, στο προδικαστικό ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 28 ΕΚ έχει την έννοια ότι απαγορεύει την εφαρμογή, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία κράτους μέλους για την πνευματική ιδιοκτησία, διαδικασιών δεσμεύσεως, από τις τελωνειακές αρχές, εμπορευμάτων που έχουν νομίμως κατασκευαστεί σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και που προορίζονται, μετά τη διαμετακόμισή τους μέσω του εδάφους του πρώτου κράτους μέλους, για την αγορά τρίτης χώρας.

Επί των δικαστικών εξόδων

31 Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν η Γαλλική και η Πορτογαλική Κυβέρνηση, καθώς και η Επιτροπή, που κατέθεσαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, δεν αποδίδονται. Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (έκτο τμήμα),

κρίνοντας επί του ερωτήματος που του υπέβαλε με την απόφασή του της 26ης Μαρτίου 2002 το Cour de cassation, αποφαίνεται:

Το άρθρο 28 ΕΚ έχει την έννοια ότι απαγορεύει την εφαρμογή, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία κράτους μέλους για την πνευματική ιδιοκτησία, διαδικασιών δεσμεύσεως, από τις τελωνειακές αρχές, εμπορευμάτων που έχουν νομίμως κατασκευαστεί σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και που προορίζονται, μετά τη διαμετακόμισή τους μέσω του εδάφους του πρώτου κράτους μέλους, για την αγορά τρίτης χώρας.

Puissochet Gulmann Σκουρής

Macken Cunha Rodrigues

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 23 Οκτωβρίου 2003.

Ο Γραμματέας

R. Grass

Ο Πρόεδρος

Β. Σκουρής